

DEPARTEMENT OMGEVING

Vlaamse overheid

Afdeling Strategie, internationaal beleid en dierenwelzijn
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 BRUSSEL
T 02 553 15 08
www.omgevingvlaanderen.be

Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn – ADVIES 25/04/2018

Dwangvoederen bij de productie van foie gras

De foie gras (vette lever) was traditioneel een vervette lever van ganzen, maar de laatste jaren zijn de levers vooral afkomstig van eenden. Deze gekweekte eenden zijn een kruising van een Barberie-eend en Pekingeend. Migrerende vogels hebben de neiging om vetten te stockeren voor de trek. Bij de eenden- en ganzenrassen gebeurt deze vetophoping vooral in de lever waardoor leversteatose wordt geïnduceerd en de lever vergroot.

De jonge eenden worden eerst in groep grootgebracht. Tot de leeftijd van 4 weken worden ze binnen gehouden in een verwarmde stal, daarna hebben de eenden ook buitenbeloop. Vanaf 12 weken worden de dieren in kooien geplaatst en worden ze gedwangvoederd. Een buis van ongeveer 20 cm wordt in de slokdarm gestoken en waarlangs het dier wordt gevoederd. De hoeveelheid voeder wordt geleidelijk opgedreven. Na ongeveer 12 dagen is de lever vervet en worden de dieren geslacht.

België heeft in 2010 het huisvesting van eenden en ganzen in individuele kooien tijdens de periode van dwangvoeding verboden en collectieve kooien of groepshuisvesting verplicht.

In 2014 publiceerde de federale Raad voor dierenwelzijn een advies over de productie van foie gras.

De Raad oordeelde dat het belangrijk is dat de Belgische overheden onderzoek naar alternatieve productiemethoden aanmoedigen. Verder besloot de federale Raad dat in België een verbod op de praktijk van dwangvoeding wenselijk is mits rekening te houden het bestaan van alternatieve productiemethoden, een afschrijfperiode en de concurrentiepositie.

Zoals geadviseerd in het federale advies, startte de Vlaamse overheid in 2017 een onderzoek naar alternatieven voor dwangvoederen van eenden voor de productie van foie gras. Het resultaat van de deze studie wordt in 2020 verwacht. De Raad hoopt dat via het onderzoek een productiewijze van foie gras zonder dwangvoederen gevonden wordt en ook andere gewesten en landen worden geïnspireerd.

Het ongemak dat een eend voelt tijdens het dwangvoederen en onmiddellijk erna is moeilijk te bepalen. Het vangen en vasthouden kunnen stresserend zijn voor het dier en bij het invoeren van de buis kunnen wondjes ontstaan.

Tijdens de periode van het dwangvoederen, neemt de lever toe in grootte en gewicht tot uiteindelijk 7 tot 10 keer zijn oorspronkelijke afmeting. Deze gewichtstoename van de lever gaat ook gepaard met een toename van 85% van het levend gewicht van de eend.

Deze zwaarlijvigheid beïnvloedt het gedrag van de eenden; ze zijn minder actief en brengen meer tijd slapend door.

Ook gaan de eenden meer hijgen om de extra warmte van het hoogenergetisch voer kwijt te geraken. Eenden hebben geen zweetklieren en moeten de extra warmte afgeven via hijgen. Het sterftcijfer tijdens de 2 weken dwangvoederen is even hoog als tijdens de 12 weken opfokperiode, namelijk 2 tot 4%.

Naast deze gedrags- en fysiologische argumenten, weegt ook het ethische aspect omdat de eend geforceerd gevoederd wordt.

Het risico dat het dierenwelzijn tijdens de periode van het dwangvoederen geschaad wordt is dus erg groot, daarom raadt de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn aan de resultaten van het bovenvermelde onderzoek niet af te wachten en nu al een verbod op het dwangvoederen in te voeren.

Concreet betekent dit een verbod op nieuwe bedrijven met dwangvoederen voor de productie van foie gras en uitdovende maatregelen (met het oog op volledige economische compensatie) voor het bestaande bedrijf.

Voetnoot:

Boerenbond, ABS en Andibel wensen dit advies niet te onderschrijven vanuit het principe dat het vrij ondernemerschap moet gevrijwaard worden.